

# BESMET UW LEERLINGEN MET HET OLYMPIADEVIRUS

Birgit van Dalen

Steeds meer scholen doen met steeds grotere aantallen leerlingen mee aan de Wiskunde Olympiade. In dit artikel geeft Birgit van Dalen u handvatten om komende januari ook op uw school de Wiskunde Olympiade te organiseren. Ze spreekt als ervaringsdeskundige van twee kanten: enerzijds is ze betrokken bij de landelijke organisatie van de Wiskunde Olympiade en anderzijds is ze sinds twee jaar docent op een school waar voorheen deze wedstrijd niet georganiseerd werd.



Al jaren probeer ik steeds meer docenten wiskunde te overtuigen om ook mee te gaan doen aan de Wiskunde Olympiade en vertel ik ze dat het weinig werk is en dat op elke school wel getalenteerde leerlingen rondlopen. Dus toen ik ruim twee jaar geleden zelf op een school kwam die nog niet meedeed aan de Wiskunde Olympiade, stond voor mij vast dat ik ervoor ging zorgen dat de school wel mee ging doen. Hoe ik dat precies moest gaan regelen, was voor mij, zonder eerdere ervaring met de organisatiestructuur van een middelbare school, nog wel wat uitzoekwerk. Maar het is gelukt: de afgelopen twee jaar heeft mijn school meegedaan met 70 respectievelijk 86 deelnemers.

De grootste uitdaging was wellicht het enthousiast maken van de leerlingen. Vaak genoeg had ik van docenten gehoord dat ze de leerlingen niet mee kregen, of dat er 'bij ons geen slimme leerlingen rondlopen'. Het regelen van voldoende ruimte en het afspreken van een geschikt tijdstip

met de schoolleiding, dat lukt allemaal nog wel, maar heeft weinig zin als er vervolgens maar één of twee leerlingen mee willen doen.

Daarom nam ik vanaf het begin van het schooljaar regelmatig het Olympiade Puzzelspel mee naar de klas. Als een leerling wat eerder klaar was met zijn of haar werk, kreeg hij of zij een puzzelkaart om zich op te storten. Dit werkte boven verwachting goed. In eerste instantie werden de leerlingen misschien aangetrokken door het kleurige uiterlijk van de kaarten, maar ze bleken het vooral heel leuk te vinden om aan ongebruikelijke, puzzelachtige wiskunde te werken. Al snel waren de puzzelkaarten populairder dan het lesboek, ook bij de wat minder sterke leerlingen.

In december werd het tijd om mijn klassen uit te leggen dat die leuke puzzelkaarten hoorden bij een wedstrijd waar je ook echt aan mee kon doen en die plaatsvond in januari. Mijn eersteklassers heb ik erbij verteld dat het wel een



heel pittige wedstrijd is, waar ook leerlingen uit de vijfde klas aan meedoen, dus dat ze er wel op voorbereid moesten zijn dat ze er misschien niet zoveel van op konden lossen. Desondanks was het animo om mee te doen heel groot: ongeveer de helft van de klas meldde zich aan. (Dit betreft wel een klas met hoogbegaafde leerlingen. In een reguliere eerste klas zouden wellicht minder leerlingen enthousiast zijn. Maar probeert u het eens; er willen vast wel enkele leerlingen meedoen.)

Bijna al deze leerlingen hebben twee of drie opgaven van de wedstrijd weten op te lossen. Dankzij de eerdere waarschuwingen over de moeilijkheidsgraad, waren ze daar tevreden mee. Bovendien was de hele klas trots op hun toppresterder die door wist te dringen tot de tweede ronde; bij dat nieuws brak spontaan applaus uit. Een jaar later heeft weer een groter deel van diezelfde klas meegedaan en zijn zelfs twee leerlingen doorgedaan naar de tweede ronde. Ik durf wel te zeggen dat het olympiadevirus definitief toegeslagen heeft in deze klas. In de bovenbouw heb ik het enthousiasme een klein handje geholpen door bonuspunten uit te loven: de olympiadescore gedeeld door 20 zou toegevoegd worden aan het volgende proefwerkcijfer. Omkoping van leerlingen? Ja, in zekere zin wel. Maar in de bovenbouw zijn leerlingen nou eenmaal iets kritischer over 'wat het oplevert' om aan zo'n wedstrijd mee te doen en helpt een bonuspunt ze net over een drempel heen. In onze bovenbouw vwo doen dan ook alle leerlingen met wiskunde B fanatiek mee.

Overigens vinden leerlingen het ook interessant om te weten dat de landelijke top vijf per categorie (onderbouw, vierde klas, vijfde klas) een geldprijs wint. Het is natuurlijk onrealistisch om te denken dat onze leerlingen daar massaal aanspraak op kunnen maken, maar toch werkt

het voor hen blijkbaar motiverend. Als school hebben we besloten om de leerlingen die door zijn naar de tweede ronde (beide jaren een handjevol) zelf in het zonnetje te zetten en een prijsje aan te bieden. Dat is voor de leerlingen leuk en met een foto op de schoolwebsite ook meteen weer goede PR naar buiten (handig argument om de schoolleiding mee te overtuigen om hier budget voor beschikbaar te stellen).

Heeft u ook zin gekregen om op uw school de Wiskunde Olympiade te gaan organiseren dit jaar? Voor meer informatie kunt u op [www.wiskundeolympiade.nl](http://www.wiskundeolympiade.nl) kijken. Het puzzelspel is in 2011 naar alle scholen gestuurd (twee exemplaren per school), dus kijkt u eens in de sectiekast of het daar misschien staat. We hebben ook nog enkele exemplaren op voorraad die u kunt bijbestellen via de website.

### Over de auteur

Birgit van Dalen is docent wiskunde op het Aloysius College in Den Haag en daarnaast betrokken bij de organisatie van de Nederlandse Wiskunde Olympiade en de training van leerlingen voor de Internationale Wiskunde Olympiade. Ook is zij adjunct-hoofdredacteur van *Euclides*. E-mailadres: [bevandalen@gmail.com](mailto:bevandalen@gmail.com)



## MEDEDELING

### VELDRAADPLEGING SYLLABI WISKUNDE A EN C (HAVO/VWO)

Van dinsdag **29 oktober** tot en met vrijdag **20 december 2013** organiseert het College voor Examens (CvE) een veldraadpleging rondom de syllabi bij de nieuwe examenprogramma's wiskunde A en C voor havo en vwo. Docenten VO, vakdidactici en andere vakdeskundigen kunnen hun mening geven over deze syllabi.

U kunt zich vanaf dinsdag 29 oktober aanmelden via [www.cve.nl](http://www.cve.nl). Na aanmelding ontvangt u een mail met een link naar die enquêtes waarvoor u zich heeft aangemeld. U hebt dan tot en met 20 december de tijd om de enquêtes in te vullen.